

TT-605011

IV

Tuzla İçmeleri

Maden suyu menbaları

1 Temmuz — 15 Teşrinievvel

1931

I. Mukaddime

Tuzla içmelerinin menbada istimalile elde edilen nafi neticeler hakkında gerek bizzat gördüklerimizi, gerek hastaların senelerdenberi bu sulardan ettikleri istifadeyi ve gerek tedavi için menbaa hasta gönderen muhterem tabiplerden bazılarının müşahede eyledikleri mesut neticeleri arzeyelemeği arzu ediyoruz.

Şunuda ilâve edelim ki evvelce gelişi güzel ve ampirik bir surette istimal edilen bu menba suları, menba tabiplerinin müracaat eden hastaları yakından takipleri ve hasta gönderen etıbbaya arzu eyledikleri taktirde tıbbi neticeleri bildirmeleri sayesinde kıymetli devaiyelerini, Türk tabiplerinin hastalara içme tedavisinin tavsiyeleri seneden seneye artmaktadır.

II. Mevkî

Tuzla İçmeleri menbaları İzmit körfezi sahilinde ve Haydarpaşadan itibaren hattın 32 inci kilometrosu üzerindedir. İçme mahalli tamamen cenuba nazır ve şimal kısmı dağlarla mahfuz olduğundan havası oldukça mu'tedildir. Heman karşısında bulunan ve sakız ağaçlarıyla bir ormancık haline gelmiş olan adaların hey'eti umumiyesi de pek dilruba bir manzara teşkil eder. Her iki içme menbaları kilsî saherelerden müşekkel birer küçük tepeliğin eteğinden kaynamaktadır. Kurak senelerde ve civar bostanların bir çoğunda kuyu

sularının tamamen çekilerek kurumasına rağmen bu menbaların suları hiç fark etmemiş ve her zaman olduğu gibi akmıştır. Deniz kenarına yakın olması itibarile deniz tarikile *Adalardan, Karamürsel ve Yalova gibi karşı köylerden gelmek kabil ve şüمندüfer ile İstanbuldan ve Anadolu dan menbalara gelmek de pek kolaydır.*

III. Menbalar

Hali hazırda biri «*Büyük İçme*» diğeri «*Küçük İçme*» den ibaret olmak üzere iki menba vardır. Yekdiğerinden 560 metro buut ve mesafede bulunan bu iki menbanın terkihi kimyevileri birbirine yakın isede aşağıda zikr edileceği veçhile aralarında yine bir fark mevcuttur. İşte bu fark her iki menbanı kullanılabacak hastalıklar ve sureti istimali hakkında bazı hususiyetler arz ediyor.

Her iki menbadan çıkan suyun oldukça mühim bir miktarı cıvara irtişah suretile zayi olmaktadır. Buna rağmen menbaların hali hazır te'sisat ile yevmi akıtığı su miktarı alelvasat şundan ibarettir:

Büyük İçme menbaı, günde 42 ton;

Küçük İçme menbaı, günde 37 ton;

İçme maden suları soğuktur. Bu su bir «*omineral sülfate, klorüre, karbonate sodik, manyeziyen e kalsik*» dir. Lezzeti lâtif, içilmesi kolaydır. Her iki içme suyunun litredeki terkip kimyevileri berveçhi atidir.

Terkibi	Büyük içme	Küçük içme	Şatel Güyou	Monte Katini	Karlısbad
Levni	Berrak	Berrak	Berrak	Berrak	Berrak
Taamülü	Mutedil	Mutedil	Mutedil	Hafif kalevi	Hafif kalevi
Rayıhası	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
Teamı	Tuzluca	Tuzluca	Tuzluca	Tuzlu	Tuzlu
Harareti	Soğuk	Soğuk	Soğuk	Ilık	Sıcak
Klor kalsiyom	1,561	1,11	—	—	—
Karbonat kalsiyom	1,751	1,02	2,175	0,500	0,445
Kibritiyet kalsiyom	—	—	0,500	2,100	—
Klor magnezyom	1,530	1,03	1,560	0,700	—
Kibritiyet magnezyom	2,125	1,38	—	—	—
karboniyet manyezi	1,496	0,825	1,00	—	0,456
Klor sudyom	2,559	0,78	1,630	18,500	1,00
Klor potasyom	0,145	0,012	—	—	—
Kibritiyet sudyom	2,482	1,639	—	—	2,409
Karboniyet sudyom	—	—	0,950	—	1,300
Karboniyet hadit	0,010	Eser	0,006	—	—
Lityom	Eser	Eser	0,006	—	Eser
Silis	Eser	Eser	—	—	—
Yekün	13,66	7,776	—	—	—

IV. İçme sularının filî fizyolojisi

İçme maden sularının sureti tesirleri şu suretle telhis edilebilir.

1. Enbubu hazminin faaliyetini ve hareketini tanzim eyler ;

2. İfrazatı hazmiyeyi ve mülhakkatından olan vazifei kebediyeyi ve pankreasıyeyi tenbih eyler ;

3. Kolitleri tedavi eder ;

4. İfrazı kilyeviyi, tarıkı bevli faaliyetini tezyit eyler ;

5. Binnetice umum bedenin takviyesini temin eder.

1. İçme suları enbubu hazminin faaliyetini ve hareketini tanzim eder.

İçme sularındaki magneziyum emlahının enbubu hazmi ve mülhakatı elyafı melsasına münebbih gibi tesir eylediği sabittir. Emlâhı mezkûrenin bittecrûbe sabit olan bu te'siri menbada tedaviyi takip eden hastalar üzerinde daha vazih bir surette görülmektedir. Tıbbî ve münasip bir miktarda alındığı taktirde *İçme suları* müşhil olmaktan ziyade enbubu hazmi hareketini, terkibindeki emlihai muhtelif te'sirile, lâtif bir surette tenbih ederler ve miktarı istitbap noktai nazarından eyi tanzim edilince enbubu hazminin vehni hareketleri kadar teşennücatını dahi tanzim eder.

2. İçme suları ifrazatı hazmiyeyi ve mülhakatından olan vazifei kebediyeyi ve pankreasıyeyi tenbih eyler. İçme sularının enbubu hazminin ve karaciğerin ifrazatını tezyit eylediği mevad gaitenin tetkikile sabittir. Esasen hastalar dahi bu hali re'yelayn müşahede ederler. «*İçme suları safra akıdır*» fikri kadim bir an'ane ve herkesin evelden beri görüp bildiği bir şeydir. İçme sularını hususî sonda ile doğrudan doğruya isnaaşere ithal edilince safranın fazla aktığı ve safra kisesinin boşaldığı sabittir.

3. İçme suları kolitleri, memesiz basurları şifayap eder. Bu suların enbubu hazmi faaliyet ve hareketini tanzim, ifrazatı hazmiye ve mülhatını tenbih eylemek suretile kolitlere, memesiz ve kansız kuru basurlara, kalın bağırsakların ruküdetine merbut kabızlarile bunların tevlit ettikleri kolitlere pek eyi geldiği ve netice olarak kalın bağırsakların hareketini, ifrazı vezaifi fizyolojyesini tanzim eylemek suretile hususî te'sir icra eylediği malûm ve müsellemdir.

4. İçme suları ifrazı kilyeviyi, tarıkı bevli faaliyetini tezyit eyler. İçme suları muhtevi oldukları emliha ile yalnız faaliyetini cihazı hazmiyi tanzim eylemekle kalmaz. Belki hazmin bu intizamı faaliyetini içilen suyun mühim bir miktarını idrarını tezyidini temin eyler. Esasen bu cihet içme menbalarından istifade eden binlerce hastaların ifadelerile bittecrûbe sabittir.

5. İçme suları bedenini umumi takviyesini de temin eder. İçme suları demin zikreylediğimiz dört nevi tesiri şifaisi ile umumî faaliyeti hayatiyeiyeyi tanzim ederek seyri selimine irca eyleyeceği gibi esnayı tedavide icra edilecek harekâtı bedeniyei münasibe ve bahusus mevkiin açıklığı ve ciyadeti havası dahi enbubu hazmi ve tariki bevli vasıtasile uzviyetteki semmiyatın ıtırahını ve bedenini kuvvetlenmesini temin eden pek mühim âmildir.

*
* *

V. İçme sularının sureti istimali ve muhtasar bir istatistik

İçme menba sularının tababette sureti istimali bu suların te'siri fiziyojilerine yani mide ve bağırsakların harekât ve ifrazatını tanzim ile ifrazı kilyeviyei tenbih eylemeleri esasına istinat eder. Bu sular *atide zikr edilen hastalıklarda muvaffakiyetle kullanılabilir.*

Yalnız içme suları şimdiki halde ancak içmek suretile istimal ediliyor. Halk eskidenberi içme sularını fazla miktarda içmek itiyadındadır. Fakat emlihai müessireyi havi olan bu suları itiyadı kadim veçhile ulu orta içmek her halde zararlıdır. Esasen terkipce içme maden sularına muadil olan Avrupa maden sularında dahi ilk zamanlarda tedavilere fazla miktarda su içmek suretile başlandığı kuyudat ile sabittir. Bu kabil suların emrazı mütenevviadaki

te'sirâtı devaiyeleri yavaş yavaş tetkik edildikçe hastalara litrelerle su içirmekten vaz geçilmiş; eşhasın bünyesine, eçhizei mütenevviyasının ahvali maraziyesine, birinin diğeri üzerine olan te'sirâtı in'ikâsiyesine nazaren yevmi içilecek suyun miktarı, haddi itidale irca edilmiştir.

İşte Tuzla İçmelerinde dahi bu tecrübeler ve bu cihet nazarı dikkata alınarak menbalarda her daim hazır bulunan etibba, müracaat eden hastalara, mukabilinde hiç bir ücret almaksızın, nasayihi lâzimedede bulunmakta ve kendilerine müracaat edenlere, ahvali bedeniye ve maraziyelerine göre, içebilecekleri miktar ile bu miktarın ne suretle içileceği hakkında izahatı hâfiye vermektedir. Bu husus içme tedavisinin muvaffakiyetini teşdit ve devamı te'sirini temin için tedbiri ekli ve devai dahi bu etibba tarafından alâkadarlara mufassalan bildirmektedir. Menbalardaki tabipler üç senedenberi bu ciheti temine ve kemali ciddiyetle sarfı faaliyete başladılar.

1928 senesi 15 hazirandan 15 teşrini evvelle kadar İçmelere gelenlerden tıbbi müşahadesi kayt edilen [572 kadın + 484 erkek = 1056] kişiden:

209 zı evelki seneler bir ve ya müteaddit defalar gelmiş olanlar;

262 si doktor tarafından gönderilenlerdir.

Bünyevi hastalıklar	{	Cilt hastalıkları — 22 müracaat;
		Etler ve mafsallarda ağrılar — 35
		Şeker hastalığı — 19;
		Şişmanlık — 34;

<i>Bağırsak hastalıkları</i>	{ Basur memeleri — 23
	{ Kabız — 204
	{ Amel — 22
	{ Kabız ve ameli mütenavip (kolu-pati) — 22
<i>Mide hastalıkları</i>	{ Şerit, solucan veya okziyür — 161
	{ Hazımsızlık ve ya ekşilik — 143
	{ Ağrı — 76
<i>Karaciğer hastalıkları</i>	{ Kan — 3
	{ Karaciğer büyümesi — 30
<i>Rahim hastalıkları</i>	{ Sarılık — 30
	{ Kulunçu kebedi, taş — 141
<i>Böbrek</i>	{ İltihabî — 8
	{ Usreti tams ve ya kan — 8
<i>Mesane</i>	{ İltihabî — 6
	{ Taş ve ya kum — 10
	{ taş ve ya kum — 2

VI. İçme suları hangi hastalıklarda içilir?

İçme maden sularının berveçhi âti hastalıklarda nef'i tecrübeten sabittir :

1. *Mide hastalıkları;*
2. *Bağırsak hastalıkları;*
3. *Karaciğer safra yolu hastalıkları;*
4. *Böbrek ve idrar yolu hastalıkları;*
5. *Bünye ve cilt hastalıkları ile umumi hastalıklar.*

1. Mide hastalıklarında istimali.—

Mide hastalıklarının bir kısmı faaliyeti mideviyenin çoğalması, midenin fazla çalışması, bir kısmı da azalması ile muttasıftır. Noksanı faaliyet zayıf ve az çalışma ile muttasıf mide hastalıklarında *İçme maden suları pek nafidir.* Hele noksanı vazifei hazmiye, midenin tenbeliği ve bahusus müzmin ishaller ile teamtilü kolonii ta'liler tevlit eden, kalın bağırsakları bozan usreti hazım meailerde İçme sularının hareki ve ifrazi tesirâtı tenbihkâranesi, bağırsak hazımının çoğalması pek zahirdir.

Midenin fartı faaliyetine, fazla çalışmasına merbut usreti hazımlarda dahi İçme sularından istifade edilir, Ancak bu fartı faaliyet enbubu hazmi tulünde, ve mide bağırsaklarda yeni bir karhanın vücuduna merbut ise içme suyu tedavisinden kat'iyen içtinap edilmeli ve bu gibi hastaları İçme menbalarına gelmekten

temamile men eylemelidir. Şayet fartı harekiyet ye fartı ifrazı midevi, in'ikâsı tabiatte ve diğer bir uzvun hastalığının mide üzerine in'ikâsından, tesirinden ve ezcumle kolonların müzmin bir hali marazisinden ve safra yollarının bir tagayyüründen ileri gelmiş ise, istitbap dairesinde hareket edilmek üzere, içme sularından bir nevi müsekkin gibi istifade olunabilir.

2. Karaciğer ve safra yolu hastalıklarında istimali.— İçme menbalarının ve karaciğer hastalıklarında istimali, gerek doğrudan doğruya karaciğerin vazifelerine ve gerek bağırsak vasıtasile bilvasita karaciğere tesir eylemesindedir. Bilvasita karaciğerin de ihtikanını azaltır. Şu halde içme suları karaciğeri tenbih ve anın vazifelerini tanzim ve safra ifrazını tezyit eylemek suretile intani, iltihabi ve ihtikanı kan hücumunu tenkis eylemek icap eden ahvalde muvaffakiyetle kullanılır. Lâtif müfriği safra, safrayı çoğaldıcı, tathir edici, mukavvii umumî gibi tesir eylemesi itibarile safra yolları münten ve iltihaplı olanlarda, anjiyokolesistitlerde, had devri, müdavâtı tıbbiye ile, bertaraf edildikten sonra bakkiyyei tedaviyi kemali muvaffakiyetle itmam eder. Bundan başka *çok yiyenlerde ve fazla küül istimal edenlerde görülen fa'al ihlikanatı kebediyede, yani karaciğer büyüme ve şişmelerinde* içme suları pek büyük muvaffakiyetler temin eder. *Safra kisesi taşlarında safhai seririyede* intani ihtilât, mikropların mevzii ve umumî tesirleri veya taşların şiddetli ve gürültülü düşmesi gibi ahvali melhuz olmayınca, içme sularından pek çok istifade edilir.

3. Bağırsak hastalıklarında istimali.— Bağırsakların had ve yeni hastalıkları ile tederüni mesaisi, bağırsak veremleri ve kanseri hariç bırakılınca geriye kalan bağırsak hastalıklarından kısmı azamının bir teşevvüşü asabiye, bağırsak sinirlerinin yorulmasına merbut olduğu kanaatı mevcut idi. Fakat seririyatın da ara sıra meydana çıkardığı bazı vak'alar ile mevadı gaitanın nesci ve kimyevî dikkatli muayenesi radyoloji, rektoskopi gibi vesaiti istikşafiyei hazıranın teşhis vasıtalarının dahi muaveneti teşhisiyesi tatbik edileliden beri sırf asabi zannedilen bir çok vekayin yine intan ve tahriş sebebile hasıl ve intanı meainin bağırsak iltihabının işbu hastalıkların tekevvinünde pek büyük amil olacağı ve antero - nevrozlardan bir çoğunun birer anterokolit olduğu muhakkak tezahür etmiştir.

Şu halde içme tedavisi ile elde edilmesi icap eden netice şu olacaktır.

1. Em'anın muhtel olan vazifei fiziyojijyesini ahengini taazim etmek ve taharrüşü bertaraf eylemek.

2. Mihaniki bir afete ve kanser gibi bir hastalığa merbut olmayan kabızlarda, sağ ve sol kolunun vehni ve teşennücü rüküdeti müzminlerinde, rehaveti cidari batın, karın gevşeklikleri ve sukutu meai, bağırsak düşüklüğü ile dirseklenme veya dolikokolon, kalın bağırsağın uzunluğu vak'alarında hadis olan umumî tesemmünde pek nafidir.

4. İçme menba sularının idrar

yolu hastalıklarında istimali.— İçme sularının idrar yolu hastalıklarında istimali iki suretle mümkündür. Biri balâda arzedildiği veçhile bedenın muhtelif uzuvlarına tesir ederek uzviyetin semmiyatını tenkis etmek suretile bilvasıta, diğeri de bizzat idrarı tezyit ile müdir olarak tesir eylesi.

A. Böbrek kumları ve taşları.— İçme menbaı tedavileri böbreklerden kum geldiği zaman uzviyeti ve böbrekleri tathir etmek ve hasat teşekkülünün men etmek suretile müessir olduğu gibi teşekkül eylemiş taşların düşmesini de teshil eder. Ameliyat yapılmış vak'alarda içme tedavisi, tariki bevlilerinde cerrahî ameliyat icrasına, hastaları tehiye eyler ve bu suretle içme sularının hikemi ve kimyevi terkip ve tesirlerle taşların büyümemesini ve ihtilâtin ademî zuhurunu, başka hastalıklarla karışmamasını temin eder. Yalnız ihtikana, kan hücumına meyyal ve sür'atla kabili taharrüş olan tariki bevlilerde işbu tedavide ihtiyatkâr davranılmalıdır.

B. Huveyza iltihabı ve huveyza ile kilye iltihabı.— Gerek saıt ve gerek nazil huveyza ve huveyza ile kilye iltihaplarının mikrop mahsulü olduğu malûmdur. Yalnız bu iltihabı kolaylaştıran sebepler bazen haseyatı kilyeviye, böbrek taşlarına bazen kilyei müteharrikeye, böbrek düşüklüklerine, gebeliğe, azâyı tenasüliyyeye ur veya iltihaplarına, bazen de, mesane ve prostat afatına ve bazen dahi merkez dimağii şevki, murdar iliği hastalıklarına merbuttur. İşte bu hastalıklarda içme suları,

tabibin gösterdiği lüzum ve miktar üzerene, tariki bevliyi, idrar yollarını nev'umma gasl eylemek ve bir ihtikani mes'ut, iyileşdirici kan hücumü husule getirmek suretile şifa bahş bir tesir icra eder.

5. İçme sularının emrazı umumi-yedeki te'sirâtı.— İçme menba sularının balâda arzedilen, fizyoloji ve şifalı hassalarına nazaran, mide, bağırsak, kara ciğer ve idrar yolu hastalıklarında hüsnü te'siri neticesinde uzviyeti daima zaifleten mihrakı marazı, hastalık yuvalarını bertaraf edince, bedenın yavaş yavaş kesbi afiyet ve ifakat edeceği şüphesizdir. Ba husus fartı semane, fazla şişmanlık, müphem mefasıl ağrıları ile adale ağrıları, et ve oynak yerleri ağrıları suretinde tezahür eden nikrisi mafsalı ve adelilerde, bedeni, zatî mevadı semmiyeden, bedende husule gelen zehirlerden tathir edeceği cihetle, her halde uzviyetin ahvali umumiyesine hüsnü tesir icra eyler.

Fartı semenler, çok şişmanlar, oturmakla vakit geçirenler ve bundan dolayı uzviyetleri âtil kalanlar dahi İçme tedavisi sayesinde vezaifi hayatiyelerinde bir yenilik, kendilerinde bir rahatlık his ederler. Hele bu hastaların mide, karaciğer ve bağırsaklarındaki gayri tabiilik bertaraf olunca muztarip oldukları ârâzı maraziyeler sür'atla zail olur.

Tuzla içmelerinin şifabahş te'sirleri hakkında memleketimizin maruf ecibbasından bazularının, lutfen gönderdikleri takdirnameler, hurufu heca tertibile, şunlardır:

Tuzla suyunun şifabahş tesiri mücerreptir. Bu devadan hastaların istifadesi için oraya tabip tavsiyesi ile gitmeleri ve suyu tabibin göstereceği tarzda istimal etmeleri lüzumuna kaniim.

Mual. Dr. Abdülkadir Lutfi
Cağal Oğlu sıhhi apartıman
Tel. Ist. 677

Tuzla içmelerine gönderdiğim hastalar içmelerden çok müstefit oldular. Hususile kum hastalığına müptela olanlara bu menba büyük bir selah temin eyledi.

Dr. S. Abravaya
Bey Oğlu Mısır apartımanı.
Tel. Bey. 698

Astırlardan beri iztirap çeken bir çok insanlar Tuzlanın sıhhat ve afiyet menbalarına koşuyor. Bu sular böbrek, karaciğer ve hazım cihazı hastalıklarında büyük bir tesir icra ediyor. Lâkin her müessir ilaç gibi bu suların miktar ve sureti istimali hekimler tarafından tayin edilmelidir. Bu taktirde Tuzla sularından ümidin fevkinde istifade görülyor.

Müed. Dr. Akil Muhtar
İstanbul, Sultan Ahmet
Tel. İst. 1274

Tuzla içmeleri mevkiinin letafeti, menzarai bediastı, istirahatı temin edecek vesaitin mevcudiyeti ile beraber echizeî uzviyenin ve bahasus mecariî müfriganın hüsnü suretle vazifelerini ifayı temin ettiğinden bir çok müzmin cilt hastalıklarına karşı Tuzla İçmeleri müdavatı cildiye arasında bir mevkiî mühim işğal etmektedir.

Mual. Dr. Ali Rıza
İstanbul, Nuri Osmaniye caddesi

Tuzla İçme menbalarının terkinde tespit edilmiş olan emlahı muhtelif ve anasırı münhale te'sirile bilhassa Karaciğer. Safra kisesi, Böbrek ilh... hastalıklarında edilen azim istifadelerden maada, pek çok insanları zaman zaman had hicmelerle ve uzun müddet müzmin bir surette izaç ve rahatsız eden Ekzema sınıfına mensup ve ifrazı dahili gudelerinin teşevvüşatına merbub muhtelif cilt hastalıklarında şifakâr tesiri mücerrep ve muhakkıktır.

3 Temmuz 1931

Dr. Celâl Tevfik
Çemberli taş No. 27

Bir çok senelerden beri yapmış olduğum tedkikat ve teharriyatı fenniye, Tuzla büyük İçme maden suyunun fevkalade, mükemmel soğuk bir maden suyu olduğunu ve terkip kimyevisi itibarile yekta olduğunu göstermiştir.

Kan serumu derecesinde izotonik olan bu maden suyu, normal bir serum gibi kan ve ensiceyi yıkamakla beraber, kanın dahilindeki mevadî muzireyi dahi tasfiye ve itrah eder.

Karlsbat maden suyunun havi olduğu derecede kibritiyeti sodyum havi olması ve (*Chatel - Guyon*) maden suyunun havi olduğu miktarda da kloru magnez-yomu havi bulunması, bu mükemmel maden suyumuz dahi, yukarıda zikr edilen ve dünyaca tanınmış ve şöhrat bulmuş iki menba sularının fevkaladelikliğini haizdir.

Kloru magnezyom enbubu hazminin faaliyetini ve hareketini tanzim eder, mide, bağırsak ve mucavir guddeleri tenbih eder, hücreleri tecdit ve takviye eder Cytophlaçtique bir amildir. [Dilbirse ve Pr. Dilbe ye göre kansere karşı vafi olduğu kabul edilmelidir.]

Şehrîmizin iki adım ötesinde ve cami olduğu evsaf ve hassalardan dolavi bütün diğerlerine tfevvuk eden böyle harikulâde tabii bir devaya sahip olmak saadetine malik iken, maettessüf büyük masraflara katlanarak, çok uzak ve aynı zamanda ecnebi memleketlerde bulunan maden sularına gidiyoruz.

Dr. D. WARSAMY
Bakteriolog

Tuzla içmelerile, İstanbulda icrayı sanat eden her tabip gibi, bendenizde alâkadarım. Düşürülebilecek derecede küçük böbrek ve halip taşlarından muztarap olan hastalarım meyânında içmeler sayesinde taşlarını düşürenlerin adedi az değildir. Taşların teşekkülünde, müzmin bağırsak hazımsızlığının mühim bir rol aynadığını nazarı dikkata alacak olursak, müşhil tesirini yapan bu sudan, bu noktai nazardan da, istifade edilebilir. Yalnız netritli, ve prostat dahamesine müptela veya müsteit olanların bu içmelerden aksi tesir gördüklerine şahit oldum. Binaenaleyh onlara şayanı tavsiye değildir.

Mual. Dr. Fuat Kâmil
Divan yolu, 196 - Tel. İst. 3477

Tuzla suyunda mevcut emlah ve diğer anasırı münhale tesirile hastalarındansnezlei müzminei hançereye musap olanların selâh bulduğunu, yine nezlei enfiye merbut nefir tikanıklıklarından mütevellit asamiyetlerde dahilî ve mevzî [burunu yıkamak, gargalar yapmak] tatbikatından hüsnü netayîç istihsal olduğunu tastik ederim. Bilhassa nezlei asabide ve yahut nezlei kıyahide mevzî tedavinin inşak şeklinde istimal ve ozenlilerde pis kokunun azalması hususunda fevâit ve muhassenatı olduğunu da tastik eylerim.

Dr. Haydar İbrahim
Bey Oğlu, Galata Saray
Tel. Bey. 638

Karaciğer ve böbreğinde kum bulunan hastalarımın Tuzla içme sularından istifade ettiklerini ve bazı müzmin cilt hastalıklarında dahi mezkûr suların faide bahş olduklarını gördüm.

Dr. İskender
Gedikpaşa, Balıpaşa yokuşu,
Seferoğlu hanı

Doktorun taarifi ve tavsiyesi üzerine içildiği takdirde, ve tedavinin temadi etmesi şartile Tuzla büyük içme maden suyu kara ciğer ve bağırsak hastalıklarında fevkalade ve mükemmel surette hüsnü teesir eder.

Dr. KUREMENOS
Balıklı hastanesi sertabibi

Tuzla suyu kuvvetli bir safra ifrağ edicidir. Safra yollarındaki nezle ve iltihapların izalesine hizmet eder.

Koledok kanatındaki geçebilecek taşları sürükleyerek safra kisesini tahliye edebilir. Bevli cihazına tesiri ile kanın yıkanmasına hizmet eder. Belki hâliblerden geçebilecek taşları def eder. Hazım cihazında bir temizlik yapar. İnkıbazı def eder.

Su mahallinde taze olarak tesir ettiği gibi, bu seneki tecrübemle [1928], alınan suyun ilk hafta içinde te'siri kayb olmamıştır. Belki daha fazla müddetle tesirini muhafaza edebilir. Bunu da tecrübe etmek lâzımdır.

Dr. Mahir
Haydarpaşa Tıp Fakültesi
Müdürlüklerinden

Tuzla içmelerinin karaciğer hastalıkları ile safra yolu ve idrar yolu taşlarında ve kalın bağırsak hastalıklarında, istıbtap dairesinde hareket edildiği taktirde, pek nafi neticeler verdiği biltecrübe sabittir.

Dr. Mehmet Kâmil
Beyoğlu, İstiklâl Caddesi
Tel. Bey. 394

İçmeler Türkiyenin kıymetli bir incisidir. O, hastalara şifa, hat boyuna bir canlılık, muhitine feyiz ve hareket dağıtır. Tabiatın bahş ettiği bu şifa bahş suyu, asrî ve tıbbi konforlarla, cidden lâtif ve şirin bir hale koyanların himmetine fen ve memleket namına şükür.

Mual. Dr. Mazhar Osman
Çağal Oğlu, Kapalı fırın
Tel. Bey. 1890

Safra kisesi hastalıklarıla böbrek taşları için yaptığım ameliyatlardan sonra hastarımı, ikmalî tedavi için, Tuzlu içmelerine gönderdim ve neticeden çok memnun oldum.

Dr. Operatör B. Manuelyan
Beyoğlu,, İstiklâl caddesi
Tel. Bey. 2229

Tuzla içmelerine senelerden beri gönderdiğim mide ekşimesi, usretihazma düçar olan ve aybaşısını sancı ile gören hastalarımın pek çok istifade ettiklerini ve bazılarının tamamen şifayap olduklarını gördüm.

*Yedikule ermeni hastanesi
tabiplerinden*

Dr. Misak Muratyan

İki sene içme menbaı takip mütehassıslığında bulunduğum sırada, tedavi için gelen veya doktorları tarafından gönderilen hastalardan, karaciğer ve safra kisesinin müzmin bazı hastalarında, hasatı kebediden, bazı müzmin kolitlerden muztarap bulunanların, sükût ve vehn ile müterafık bazı hipostenik disyepsi vak'alarının tedaviden çok istifade eylediklerini yakinen gördüm.

Müderris muavini **Dr. Muzaffer Esat**
İstanbul, Mahmudiye caddesi
Tel. İst. 1375

Tuzla içmelerine karaciğer, safra yolu ve kabızlı kalın bağırsak hastalıklarına müptela olanları gönderdim ve çok istifade ettiklerini gördüm.

Dr. S. Nahabetyan
Bakır köy, İstanbul caddesi, 81
Tel. Bakır. 93

Tuzladaki içme menbainı gönderdiğim hastalarından, kara ciğer ve safra kisesi hastalıklarından ve bilhassa müzmin kolesistit ve anterokolitlerle kara ciğer hasatında muztarap olanlarda ve kara ciğerin bazı ihtikani hallerinde bu sülardan şayanı dikkat istifadeler elde edilmiştir.

Müderris **Dr. Neşat Ömer**
Cağal oğlu, Mahmudiye caddesi
Tel. İst. 1375

Tuzla içmelerine luzumu devai görüp gönderdiğim hastalarım üzerindeki meşhudatım memnuniyeti mucip bir derecede olduğunu beyan ederim.

Muallim **Dr. Neşat Osman**
İstanbul Ankara caddesi, 44. Tel. İst. 272

Tuzla içmeleri bize kara ciğer hastalıklarının pek ziyade faydeli hafif müşhil gibi icrayı tesir eden ve ahzı suhuletli bir su ita eylemektedir. İstanbulun pek yakınında olan bu kıymetli suda hastaların istifade etmesi her tabibin en birinci arzusudur.

Dr. Osman Şerefeddin
Cağal oğlu, kapalı fırın
Tel. İst. 793

İçmelerin müdrir hassasından dolayı hafif derecedeki nefritlerde tesiri gayrı kabili inkârdır. Bu cümleden olmak üzere, bu nevî iltihabı keliyeye musap, hastalarından müteaddit hamillerde kilye ârazının tamamile zail olduğunu kemalî memnuniyetle gördüm. Ancak ziyade ishallerle sebebiyet vermemek için içilecek su miktarının tayin ve tesbiti elzemdir.

Dr. Rauf Fehmi
Divan yolu, eski Şark Mahfeli
Tel. İst. 3477

Tuzla İçmelerine karaciğer, Safra yolu ve Kabızlı barsak hastalıklarından muztarip hastalarını gönderdim ve çok istifade ettiklerini gördüm.

Dr. S. Maraşlıyan
Gedik Paşa

Kara ciğer ve huveysalı safravi iltihabatına musap hastalarından Tuzlaya berayı tedavi gönderdiğim hastalarından fevkalâde istifade edenler bulunduğunu tastik ederim.

Muallim Dr. Süreyya Hidayet
Cağal oğlu, kapalı furun. Tel. İst 337

Emrazı bünyeyiye merbut göz ve mülhakatı hastalıklarından muztarip olanların Tuzla İçmelerinden pek çok istifade eylediklerini bizzat gördüm.

Muallim Dr. Şakir Ahmet
Ankara caddesi, Tel. İs. 3469

Tren vakıtları

Köprüden Hareket	Haydarpaşadan Hareket	İçmeler Muvas.	İçmeler Harek.	Köprüye Muvasalat
7	7.25	8.49	8.54	10.27
8	8.30	9.50	9.55	11.45
10	10.25	11.38	11.41	13.10
11.40	12.08	13.35	13.40	15.33
13.55	14.25	15.40	15.45	17.25
Ada pazardan		6.56	6.57	
Ada pazara		20.57	20.58	

Eaux minérales de Touzla Sources Itchméler

[Au 32 ème. Kilomètre du Haidar Pacha, entre Pendik et Touzla.]

Eaux minérale sulfatée, chlorurée, carbonatée sodique, magnésienne et Calciques.

[Composition chimique des eaux minérales du Touzla.]

Constituants	Grand Ichemé	Pelli Ichemé	Chatel- Gugon	Monte Cattimo	Karlesbad
Couleur	clair	clair	clair	clair	clair
Réaction	neutre	neutre	neutre	lég. alca	lég. alca
Odeur	néant	néant	néant	néant	néant
Saveur	Peu salée	Peu salée	Peu salée	salé	salé
Chaleur	froide	froide	froide	tède	chaude
Chlo. de Calc.	1,561	1,11	—	—	—
Carb. de Calc.	1,751	1,02	2,175	0,500	0,405
Sulf. de calc.	—	—	0,500	2,100	—
Chlor. de magn.	1,530	1,03	1,560	0,700	—
Sulf. de magn.	2,125	1,38	—	—	—
Carb. de magn.	1,496	0,825	1,00	—	0,455
Chlor. de sod.	2,559	0,78	1,630	18500	1,00
Chlor. de potas	0,146	0,012	—	—	—
Sulf. de sod.	2,482	1,639	—	—	2,400
Carb. de sod.	—	—	0,950	—	1,300
Carb. de fer.	0,010	trace	0,006	—	—
Litium	trace	trace	0,006	—	trace
Silice	trace	trace	—	—	—

Résumés de effets physiologiques et quelques indications thérapeutiques des sources Touzla-Itchméler

On peut résumer les effets physiologiques des eaux de «Itchméler» comme ci-dessous:

1. Ces eaux régularisent l'activité et les mouvements du tube digestif.

2. Elles excitent les fonctions et les sécrétions digestives ainsi que les glandes annexes, comme foie et pancréas.

3. Elles influent surtout sur les fonctions des gros intestins pour régulariser leurs fonctions et, par suite, finissent par traiter les colites sèches.

4. Elles augmentent l'activité physiologique de voies urinaires.

5. Elles touffient l'organisme grâce aux propriétés physiologiques que nous avons énumérées ci-haut.

Les indications thérapeutiques

1. Maladies de l'estomac:

Insuffisances et atonie digestives de l'estomac; dyspepsie hyposthénique ou atonique, dyspepsies avec insuffisance de sécrétions stomacales; dyspepsies neuromotrices; dyspepsies de goutteux, des alcooliques et des gros mangeurs.

2. Maladies du foie et des voies biliaires:

Congestions hépatiques; états congestifs du foie avec troubles intestinaux; foies engorgés des gros mangeurs, des arthritiques, des obèses, des goutteux et des buveurs.

3. Maladies des intestins:

Constipations habituelles; constipations par insuffisances des sécrétions biliaires; constipations atoniques au spasmodique; fausses diarrhées liées à la stase intestinale chronique; diarrhées par insuffisance gastrique ou hépatopancréatique; colites muqueuses; entérocolite toxico-alimentaires.

4. Maladies des voies génito-urinaires:

Gravelles uriques, oxaliques et phosphatiques; lithiases rénales et vésicales; pyérites et cystites chroniques; congestions simples ou inflammatoires utéroovariennes et annexielles.

5. Maladies de nutrition:

Goutte et diathèse urique; arthritisme; obésité: manifestations neuro-arthritique; rhumatismes chroniques; autointoxications; dermatoses des arthritiques; diabète des goutteux; oxalémies.

L'établissement des sources de Touzla, voulant rendre un service utile aux malades qui viendront aux sources, a créé un restaurant destiné à la préparation d'aliments spéciaux, un régime convenable auquel les malades devront se soumettre. Les aliments en question auront pour but d'accélérer les effets de la cure.

Nous prions cependant à ceux qui viennent aux sources, pour faire une cure, consulter le médecin pour les heures auxquelles les repas devront être pris, pour les quantités...etc des aliments.

Ce régime alimentaire a pour effet de faciliter et compléter les effets de la cure et procurer aux malades un bien être qui se prolongera jusqu'à la saison prochaine.

Plage magnifique pour faire des bains de mer.

Les eaux salines de la source Tuzla ,çme sout d'une grande efficacifé pour les maladies du foie et de l'intestin. Ci condition que les malades qui rendent passe une cure prologéne en buvant leau evivant le prescription de leau medecin.

Dr. KUREMENOS

L'eau de Touzla-Itchmé, dout l'étude a fait, dépués des lougues anneés, l'objet de mes recherches sientifique, constitue une excellente eau minérale froide, chloruré - sodique - sulfatée - magnésienne, unique par sa composition chimique et sa radioactivité énergique.

Isotonique au sérum sanguén, elle se prête comme le sérum normal a laver le sang et le tissus et éliminer les dechets organiques.

Sa teneur en sulfate de soude au même degré que l'au de carlsbad et en chlorure de magnésium à la même quentité que celle de l'eau minéral de Chatel - Guyon, donne à cette eau merveilleuse de Touzla la caractéristique toute particulière de posseden à coté des antes élément minéraux précieux les principaux constituants des deux source universelle ment connues. Le chlorure de magnésium est un régulateur de la tonicité des fibre musculairs des tube digestif, un excitant de sécrétion de l'estomae, de l'intestin, et des glandes annexes, un puissant renovateur cellulaire, un agent cytophylactique spécial [Delbiase des Professeur Dielbet comme préventive des cancer).

Nous possedons heureusement à quelques pas de notre grande ville un miraculeux remède naturel, supérieur à tout autre de son geure, et au lieu d'en profiter, nousllons, hélas par sinobisme et à grands dépenses le chercher bien coin, aux sources minéraux de l'étranges..

Docteur D: WARSAMY

Bactériologiste de Hospitaux Baloukli

Istanbul «Kader» matbaası

Kişisel Arşivlerde İstanbul Belleği
Taha Toros Arşivi

* 0 0 1 6 0 5 0 1 1 0 1 5 *